

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักบริหารการศึกษาคณะ กิ่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักบริหารการศึกษาคณะ กิ่ง ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทย และ ครูผู้สอนภาษาไทย

ประชากรที่ศึกษาเป็นผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทย และครูผู้สอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดโรงเรียนเทศบาลทั่วประเทศ และเมืองพัทยา จำนวน 71 โรงเรียน มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 234 คน แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 71 คน หัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทยจำนวน 71 คน และ ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย จำนวน 92 คน

ขอบเขตเนื้อหาที่ศึกษาครอบคลุมถึงกิจกรรมการนำหลักสูตรไปใช้ 3 ด้าน คือ การเตรียมการใช้หลักสูตร การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่างๆภายในโรงเรียนและการสอนของครูผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) 3 ฉบับ คือ แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน แบบสอบถามสำหรับหัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทย และ แบบสอบถามสำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ซึ่งแบบสอบถามทั้ง 3 ฉบับแบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา นำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS-X) ในส่วนที่เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทย นำมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และสรุปเป็นความเรียง แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. การใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน สรุปได้ดังนี้

ก. สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียนพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศชายอายุระหว่าง 41-50 ปี มีวุฒิทางการศึกษาส่วนใหญ่ระดับปริญญาตรี มีตำแหน่งส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ใหญ่ และมีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 1-10 ปี

ข. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทย

1. ด้านการเตรียมการใช้หลักสูตรพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้ดำเนินการในด้านการเตรียมการใช้หลักสูตร โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดจะพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้ดำเนินการในเรื่อง การศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาภาษาไทย การวางแผนการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทยและการประชาสัมพันธ์หลักสูตรวิชาภาษาไทย โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

2. ด้านการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ได้ดำเนินการในด้านการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่างๆภายในโรงเรียน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียด จะพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้ดำเนินการในเรื่อง การเตรียมบุคลากรและการจัดครูเข้าสอนวิชาภาษาไทย การบริการเอกสารหลักสูตร วัสดุอุปกรณ์และ สื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย การจัดทำตารางสอนและการนิเทศการสอนวิชาภาษาไทยโดยเฉลี่ยในระดับมาก ส่วนในเรื่องการจัดสถานที่สอนและฝึกปฏิบัติวิชาภาษาไทย ผู้บริหารโรงเรียนดำเนินการโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

3. ด้านการสอนของครูพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้ดำเนินการ ในด้านการสอนของครู โดยเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียดจะพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้ดำเนินการในเรื่องการวางแผนการสอนวิชาภาษาไทย การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทย และการวัดผลประเมินผลวิชาภาษาไทย โดยเฉลี่ยในระดับมาก ส่วนในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและเทคนิควิธีสอนภาษาไทย ผู้บริหารโรงเรียนได้ดำเนินการโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ผู้บริหารโรงเรียน ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทย ในด้านต่างๆ สรุปได้ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนยังไม่เข้าใจหลักสูตรวิชาภาษาไทย โดยเฉพาะการแบ่งเนื้อหาและการวัดผลประเมินผล ขาดหน่วยงานที่ให้การปรึกษา
2. เนื่องจากหลักสูตรยังอยู่ในระยะการเปลี่ยนแปลง ครูยังขาดความเข้าใจและความชำนาญในการวางแผนการใช้หลักสูตร
3. มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรน้อยเกินไป
4. ครูไม่เพียงพอ ขาดครูสอนภาษาไทยที่ตรงสาขา
5. เอกสารหลักสูตรไม่เพียงพอ ได้รับล่าช้า ขาดแคลนหนังสือค้นคว้าสำหรับ

นักเรียน

6. ไม่สามารถจัดตารางสอนให้เหมาะสมได้เนื่องจากครูไม่พอ
7. ห้องเรียนไม่เพียงพอ ต้องเรียนร่วมกันกับระดับประถมศึกษา ไม่เป็นสัดส่วน
8. ไม่มีการนิเทศการสอนหรือมีก็น้อย
9. ผู้นิเทศการสอนไม่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทาง ขาดการนิเทศอย่างต่อเนื่อง
10. ครูภาษาไทยขาดความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในการเขียนแผนการสอน
11. ครูไม่ถนัดในการสอนระดับมัธยมศึกษา ไม่ค่อยใช้เทคนิคการสอนใหม่ ๆ
12. ครูมีเวลาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทยน้อย
13. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไม่ดีเท่าที่ควร นักเรียนสอบไม่ถึงเกณฑ์

มีมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการจัดอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรอย่างกว้างขวาง
2. ควรมีการประชุมเพื่อร่วมกันวางแผนการใช้หลักสูตร
3. ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้มากขึ้น และควรติดตามผลการ

ประชาสัมพันธ์หลักสูตรด้วย

4. บรรจุครูใหม่ที่มีวุฒิทางการศึกษาวิชาเอกภาษาไทยโดยตรง
5. ทางเทศบาลควรจัดบริการเอกสารหลักสูตร ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนแก่โรงเรียนอย่างเพียงพอ
6. ขอบงบประมาณในการก่อสร้างอาคารเรียนใหม่
7. เชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขานิเทศการสอนแก่ครู
8. ควรร่วมกับกลุ่มโรงเรียนในการวางแผนการสอนวิชาภาษาไทย
9. ควรสอนซ่อมเสริมแก่นักเรียนที่มีผลการเรียนไม่ถึงเกณฑ์

2. การใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้นพระศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทยสรุปได้ ดังนี้

ก. สถานภาพของหัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทยพบว่า หัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีวุฒิทางการศึกษาส่วนใหญ่ระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการทำงาน 16-20 ปี และมีจำนวนคาบที่สอนระหว่าง 16-20 คาบต่อสัปดาห์

ข. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทย

1. ด้านการเตรียมการใช้หลักสูตรพบว่า หัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทยได้ดำเนินการในด้านการเตรียมการใช้หลักสูตร โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า หัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทย ได้ปฏิบัติในเรื่องการศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาภาษาไทย และ การวางแผนการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทย โดยเฉลี่ยในระดับปานกลาง ส่วนเรื่องการประชุมสัมมนาหลักสูตรวิชาภาษาไทย หัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทย ดำเนินการโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย

2. ด้านการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่างๆภายในโรงเรียนพบว่า หัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทย ได้ดำเนินการในด้านการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่างๆ ภายในโรงเรียน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดจะพบว่า หัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทย ดำเนินการในเรื่องการจัดตารางสอน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ดำเนินการในเรื่องการเตรียมบุคลากรและการจัดครูเข้าสอนวิชาภาษาไทย การจัดบริการเอกสารหลักสูตร วัสดุ อุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน การจัดสถานที่ในการสอนและฝึกปฏิบัติวิชาภาษาไทย และการนิเทศการสอนวิชาภาษาไทย โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

3. ด้านการสอนของครูพบว่า หัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทย ได้ดำเนินการในด้านการสอนของครูโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดจะพบว่า หัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทยปฏิบัติในเรื่องการวางแผนการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทย การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และเทคนิควิธีสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทย และการวัดผลประเมินผลวิชาภาษาไทย โดยเฉลี่ย อยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

หัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทย ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทยในด้านต่างๆ สรุปได้ดังนี้

1. หัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทย ยังไม่เข้าใจรายละเอียดของหลักสูตร เนื่องจากมีเวลาศึกษาน้อย
2. เอกสารหลักสูตรมีน้อย ขาดคู่มือหลักสูตร ได้รับล่าช้า
3. ไม่มีเวลาและขาดบุคลากรที่จะช่วยกันวางแผนการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทย เนื่องจากมีครูภาษาไทยคนเดียว
  4. ขาดการประชาสัมพันธ์หลักสูตรหรือมีก็น้อยมาก ไม่ต่อเนื่อง
  5. ขาดบุคลากรในการสอนภาษาไทยที่ตรงสาขา
  6. จัดครูเข้าสอนไม่ตรงสาขา
  7. ขาดเอกสารหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ
  8. จัดตารางสอนให้เหมาะสมยากเนื่องจากครูไม่พอ
  9. ห้องเรียนไม่พอ คับแคบ ไม่เหมาะสม
  10. บุคลากรไม่พอจึงไม่มีการนิเทศการสอนภาษาไทย
  11. ครูภาษาไทยสอนหลายวิชา หลายระดับ จึงไม่ได้เขียนแผนการสอน
  12. ครูภาษาไทยขาดเทคนิคการสอนใหม่ ๆ
  13. ไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพราะเกรงจะสอนไม่ทัน
  14. ไม่มีข้อสอบมาตรฐานวิชาภาษาไทย

ข้อเสนอแนะ

ให้มาก

1. ควรจัดอบรมครู หรือเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรวิชาภาษาไทย
2. ร่วมกับกลุ่มโรงเรียนวางแผนโดยมีโรงเรียนพี่เลี้ยงคอยแนะนำในการวางแผน
3. ควรดำเนินการประชาสัมพันธ์หลักสูตรวิชาภาษาไทยให้มากขึ้นทุกรูปแบบ
4. ควรจัดหาครูเพิ่ม หรือ จัดอบรมครูที่มีอยู่ให้มีความชำนาญในการสอนภาษาไทย
5. จัดหางบประมาณให้เพียงพอ
6. หน่วยงานส่วนกลางควรจัดบริการเอกสารหลักสูตร วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยให้เพียงพอ

7. ควรเสนอของประมาณในการก่อสร้างอาคารใหม่
8. ควรจัดให้มีห้องภาษาไทยโดยเฉพาะ
9. เจ้าหน้าที่ศูนย์ทดสอบควรเป็นผู้ที่มีความรู้และความชำนาญมากกว่าครูผู้สอน
10. ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญแก่การนิเทศการสอนภาษาไทย
11. ควรมีการตรวจบันทึกการสอน และแนะนำให้ปรับปรุงแผนการสอนให้เหมาะสม
12. ควรจัดส่งครูไปอบรมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการสอนและเทคนิควิธีสอนภาษาไทย
13. ควรมีการอบรม หรือจัดให้ครูได้ดูงานเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา
14. ควรให้มีการจัดทำแบบทดสอบจากฝ่ายวัดผลมาทดสอบอีกครั้ง เพื่อมาตรฐานความรู้

3. การใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชาภาษาไทย สรุปได้ดังนี้

ก. สถานภาพของครูผู้สอนวิชาภาษาไทย พบว่า ครูผู้สอนภาษาไทยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีวุฒิทางการศึกษาส่วนใหญ่ระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 11-20 ปี และส่วนใหญ่มีจำนวนคาบที่สอน 16-20 คาบ ต่อ สัปดาห์

ข. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทย

1. ด้านการเตรียมการใช้หลักสูตรพบว่า ครูภาษาไทยได้ปฏิบัติในด้านการเตรียมการใช้หลักสูตร โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ครูภาษาไทยได้ปฏิบัติในเรื่องการศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาภาษาไทยและการวางแผนการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทย โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเรื่องการประชุมสัมมนาสหครูหลักสูตรวิชาภาษาไทย ครูภาษาไทยปฏิบัติโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย

2. ด้านการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่างๆ ภายในโรงเรียน พบว่า ครูภาษาไทยได้ปฏิบัติในด้านการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่างๆภายในโรงเรียน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ครูภาษาไทยได้ปฏิบัติในเรื่องการเตรียมบุคลากรและการจัดครูเข้าสอนวิชาภาษาไทย การจัดบริการเอกสารหลักสูตร วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย การจัดตารางสอน และการจัดสถานที่ใช้สอนและการฝึกปฏิบัติวิชาภาษาไทย โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการนิเทศการสอนวิชาภาษาไทย ครูภาษาไทยปฏิบัติ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย

3. ด้านการสอนของครูพบว่า ครูภาษาไทยได้ปฏิบัติในด้านการสอนของครูโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าครูภาษาไทย ปฏิบัติในเรื่องการวัดผลประเมินผลวิชาภาษาไทย โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ปฏิบัติในเรื่องการวางแผนการสอนวิชาภาษาไทย การจัดกิจกรรมการสอนและเทคนิควิธีสอนวิชาภาษาไทย และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทย โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทยในด้านต่างๆ สรุปได้ดังนี้

1. ยังไม่เข้าใจรายละเอียดของหลักสูตรเพราะมีเวลาในการศึกษาน้อย สอนหลายวิชา
  2. เอกสารหลักสูตรมีน้อย ได้รับล่าช้า ขาดคู่มือครู แนวการสอน หนังสือเรียนออกไม่ทัน
  4. ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการใช้หลักสูตร
  7. ขาดการประชาสัมพันธ์หลักสูตร หรือมีการประชาสัมพันธ์ที่น้อยมาก
  5. ครูภาษาไทยไม่เพียงพอ ขาดครูภาษาไทยที่ตรงสาขา
  6. ไม่ได้รับการบริการเอกสารหลักสูตร วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนเท่าที่ควร
  7. หนังสือค้นคว้าสำหรับนักเรียนมีน้อย
  8. ครูไม่เพียงพอ ไม่สามารถจัดตารางสอนให้เหมาะสมได้
  9. ห้องเรียนไม่พอ สถานที่คับแคบ
  10. ไม่มีกรณีเหตุหรือมีที่น้อยมาก ผู้นี้เหตุขาดความสามารถเฉพาะทาง
- ขาดการนิเทศอย่างต่อเนื่อง
11. ครูขาดความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในการวางแผนการสอน
  12. ครูไม่กดดันในการสอนระดับมัธยมศึกษา
  13. ครูมีเวลาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรน้อย
  14. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ดีเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับรายละเอียดของหลักสูตรและการวิเคราะห์หลักสูตร
2. ควรมีการประชุมเพื่อร่วมกันวางแผนการใช้หลักสูตร โดยให้ครูมีส่วนร่วมในการ

วางแผน

3. ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรวิชาภาษาไทยทุกรูปแบบ
4. จัดหาบุคลากรเพิ่มในสาขาวิชาภาษาไทยให้เพียงพอ จัดครูสอนให้ตรงสาขา
5. ทางเทศบาลควรจัดบริการเอกสารหลักสูตร ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียน

การสอนแก่โรงเรียนอย่างเพียงพอ

6. ควรให้ครูภาษาไทยมีส่วนร่วมในการจัดตารางสอน
7. ของบประมาณสร้างอาคารเรียนเพิ่มเติม
8. ผู้บริหารโรงเรียนควรเอาใจใส่ และให้ความสำคัญแก่การนิเทศการสอนบ้าง
9. ควรร่วมกับกลุ่มโรงเรียนในการวางแผนการสอน
10. ควรสอนซ่อมเสริมแก่นักเรียนที่ทำแบบทดสอบไม่ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดอย่าง

เอาจริงเอาจัง

อภิปรายผลการวิจัย

ก. ด้านการเตรียมการใช้หลักสูตร

ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทย และครูผู้สอนภาษาไทย มีความคิดเห็นที่ตรงกันว่า ได้ดำเนินการในด้านการเตรียมการใช้หลักสูตร โดยเฉลี่ยในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในเรื่อง การประชาสัมพันธ์หลักสูตรวิชาภาษาไทย พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่าได้ดำเนินการโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง แต่หัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทยและครูผู้สอนวิชาภาษาไทย มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า ได้ปฏิบัติโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า หัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทยและครูภาษาไทยนั้นมีการสอนมาก ทำให้ไม่มีเวลาไปจัดกิจกรรมหรือเข้าร่วมกิจกรรมการประชาสัมพันธ์หลักสูตร และนอกจากนั้น ยังอาจจะเนื่องมาจากความไม่พร้อมของโรงเรียน ทั้งในด้านบุคลากรและด้านอื่น ๆ เนื่องจากเป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษามาก่อน ครึ่งขาดประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน ในระดับมัธยมศึกษา ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์หลักสูตรเท่าที่ควร ส่วนผู้บริหาร

โรงเรียนนั้นได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการประชาสัมพันธ์อยู่เป็นประจำทุกภาคเรียน ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การประชุมผู้ปกครองนักเรียนก่อนเปิดภาคเรียน การประชุมชี้แจงแก่ครูในโรงเรียน ซึ่งบางโรงเรียนมีการประชุมประจำเดือน และการประชุมนักเรียน กิจกรรมเหล่านี้ถือว่าเป็นกิจกรรมการประชาสัมพันธ์หลักสูตรทั้งสิ้น เพราะเป็นการสร้างความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างเพื่อนร่วมงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเป็นการแจ้งสาระข่าวสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับรู้ สอดคล้องกับแนวความคิดของ อารัง บัวศรี (2532) และ อำนวย ฤทธิ (2535) ที่กล่าวไว้ตรงกันว่า การประชาสัมพันธ์หลักสูตร เป็นวิธีการที่จะสร้างความเข้าใจอันดีร่วมกันระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรทุกฝ่าย เพื่อที่จะได้ปรับตัวและแก้ไขวิธีการทำงานหรือปฏิบัติการ เพื่อให้หลักสูตรบรรลุผล และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมัย จันต๊ะยอด (2534) ที่พบว่าผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการประชาสัมพันธ์หลักสูตร โดยการประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองเข้าใจ

ข. ด้านการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่าได้ดำเนินการในด้านการจัดปัจจัย และสภาพแวดล้อมต่างๆ ภายในโรงเรียน โดยเฉลี่ยในระดับมาก แต่หัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทยและครูผู้สอนภาษาไทยมีความคิดเห็นที่ตรงกันว่า ได้ดำเนินการโดยเฉลี่ยในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในเรื่อง การเตรียมบุคลากรและการจัดครูเข้าสอนวิชาภาษาไทย พบว่าผู้บริหารโรงเรียนได้ดำเนินการโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แต่ครูผู้สอนและหัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นว่าได้ปฏิบัติในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจาก การจัดเตรียมบุคลากรและการจัดครูเข้าสอนนั้น ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นหน้าที่ของผู้บริหารหรือฝ่ายบริหารโดยตรงที่จะต้องดำเนินการ ครูผู้สอนเป็นผู้ร่วมพิจารณาจึงไม่มีบทบาทมากนักในเรื่องนี้ แต่จะมีบทบาทในด้านงานสอนมากกว่า สอดคล้องกับแนวความคิดของ โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2535), สัจด์ อูรานันท์ (2527) และ กิติมา ปริติติลล (2532) ที่ว่า การเตรียมบุคลากรและการจัดครูเข้าสอนเพื่อการใช้หลักสูตรใหม่ เป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียน โดยการส่งเข้าอบรมซึ่งจัดโดยหน่วยงานต่างๆ หรือบางครั้งโรงเรียนอาจจะจัดให้มีการประชุม หรือฝึกอบรมภายในกลุ่มโรงเรียนหรือในโรงเรียนเอง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมัย จันต๊ะยอด (2534), วิจิตรา บุชบา (2534), บุญล้อม ปานลักษณ์ (2535), ยวดา ทรรษากุล (2535), จิรภา ลิ้มปิลเลิศเกียรติ (2527), ศิริพร จุลบาท (2531), นวิวรรณ พูลนาผล

(2535) และ สุนิ ไชยจำเริญ (2535) ที่พบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่มีการเตรียมบุคลากร และจัดครูเข้าสอน โดยผู้บริหารโรงเรียนหรือฝ่ายบริหารของโรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการ โดยการสำรวจความพร้อมของครู จัดส่งครูเข้ารับการอบรม สัมมนา เข้าศึกษาต่อหรือเชิญวิทยากร มาให้ความรู้ และจัดครูเข้าสอนโดยคำนึงถึง ความรู้ความสามารถ วุฒิทางการศึกษาในสาขาที่ จบมา และความสมัครใจ โดยให้ครูมีส่วนร่วมในการพิจารณา

เรื่องการจัดบริการเอกสารหลักสูตร วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นได้ว่า ได้ดำเนินการโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนครูผู้สอนและหัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นที่ตรงกันว่า ได้ดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ครูภาษาไทยประสบปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณ หรือครูบางคนอาจจะไม่มีฝีมือในการผลิตสื่อการเรียนการสอนเอง อีกทั้งยังต้องรับผิดชอบงานสอนเต็มที่ ทำให้ไม่มีเวลาที่จะจัดหา หรือผลิตวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนต่างๆ เหน้ที่ควร แต่เป็นหน้าที่ที่ผู้บริหารจะต้องจัดบริการแก่ครู เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครูให้ปฏิบัติการ ใช้หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ สังัด อุทรานันท์ (2527) และสุจิต เพียรชอบ (2531) ที่ได้เสนอแนวความคิดไว้ว่า การจัดบริการหลักสูตรและสื่อต่าง ๆ ภายในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนควรได้จัดหาหรือจัดหาแหล่งวิชาการต่างๆ ซึ่งจะนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์และอำนวยความสะดวกในการนำหลักสูตรไปใช้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของฉวีวรรณ พูลนาผล (2535), ศิริพร จุลบาท (2531), บุญล้อม ปานลักษณ์ (2535), วิจิตรา บุษบา (2534) และ ลมัย จันตยะอด (2534) ที่พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ได้ดำเนินการจัดบริการเอกสารหลักสูตรแก่ครู และสนับสนุนให้ครูมีความรู้ความสามารถในด้านการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน โดยการจัดประชุมปฏิบัติการเพื่อร่วมกันจัดทำ จัดส่งครูเข้ารับการอบรม เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ ตลอดจนสนับสนุนงบประมาณและอุปกรณ์ต่างๆ ในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนแก่ครูผู้สอน

เรื่องการจัดตารางสอนพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นได้ว่า ได้ดำเนินการโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนครูผู้สอนวิชาภาษาไทยมีความเห็นได้ว่าได้ปฏิบัติโดยเฉลี่ยในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดตารางสอนนั้นส่วนใหญ่แล้วโรงเรียนจะมอบหมายหน้าที่ให้ฝ่ายบริหาร หรือฝ่ายวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งบางครั้งครูผู้สอนเองก็ไม่มีส่วนร่วมในการจัดตารางสอนเลย แต่ก็จะมีบางโรงเรียนที่ฝ่ายบริหารหรือฝ่ายวิชาการเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการจัด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิจิตรา บุษบา (2534) ที่ว่า โรงเรียนส่วนใหญ่จัดตารางสอน โดยมีครู

วิชาการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มวิชาและครูประจำชั้นร่วมกันจัดและผลการวิจัยของ ฉวีวรรณ พูลนาผล (2535) ที่พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการจัดตารางสอน โดยมีผู้รับผิดชอบในการจัดตารางสอนคือ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ โดยครูหัวหน้ากลุ่มวิชาและครูประจำชั้นร่วมกันจัดด้วย

เรื่องกรณีเหตุการณ์สอนวิชาภาษาไทยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่าได้ดำเนินการนิเทศการสอนวิชาภาษาไทยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก หัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทยเห็นว่า ได้ดำเนินการนิเทศการสอนวิชาภาษาไทยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนครูภาษาไทยเห็นว่า มีการนิเทศการสอนภาษาไทยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า หัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทย และครูภาษาไทยในโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่นส่วนใหญ่เป็นคนคนเดียว และในหมวดมีครูภาษาไทยที่สอนระดับมัธยมศึกษาเพียงคนเดียว จึงไม่ได้ทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศการสอนอย่างเต็มที่ แต่กลับจะเป็นผู้ที่ต้องได้รับการนิเทศการสอนมากกว่า และอาจจะเนื่องมาจาก โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของเทศบาลต่างๆ ขาดบุคลากรในการนิเทศที่มีความสามารถ เฉพาะสาขา ถึงแม้ว่าผู้บริหารโรงเรียนจะทำหน้าที่นิเทศการสอนภายในโรงเรียนก็ตาม แต่ผู้บริหารโรงเรียน ก็ไม่อาจจะเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาได้ทุกสาขา ทำให้ครูเห็นว่าได้รับการนิเทศน้อย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฉวีวรรณ พูลนาผล (2535), วิจิตรา บุษบา (2534) และ บุญล้อม ปานลักษณ์ (2535) ที่พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่จัดให้มีการนิเทศการสอนภายในโรงเรียน โดยมีผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้นิเทศ กิจกรรมการนิเทศส่วนใหญ่คือการเยี่ยมชั้นเรียนและผลการวิจัยของ นฤมล สนั่นเครื่อง (2532) ที่พบว่า ครูภาษาไทยเห็นว่าการจัดการนิเทศการสอนและได้รับการนิเทศการสอนจากบุคคลต่าง ๆ น้อย

ค. ด้านการสอนของครู

ผู้บริหารโรงเรียนและครูภาษาไทย ได้ดำเนินการในด้านการสอนของครู โดยเฉลี่ยในระดับมาก แต่หัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทย ดำเนินการโดยเฉลี่ยในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในเรื่องการวางแผนการสอนวิชาภาษาไทยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้ดำเนินการเพื่อสนับสนุนให้ครูภาษาไทยวางแผนการสอนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แต่หัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทย และ ครูภาษาไทยมีความเห็นตรงกันว่า ได้ดำเนินการโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า หัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทยและครูภาษาไทย ประสบปัญหาต่าง ๆ หลายประการ เช่น ขาดความเข้าใจในการ

วางแผนการสอนและเขียนแผนการสอน ครูภาษาไทยที่สอนในระดับมัธยมศึกษาไม่เพียงพอ ต้องรับผิดชอบชั่วโมงสอนมาก และบางครั้งอาจจะต้องสอนหลายวิชา อีกทั้งมีงานพิเศษที่นอกเหนือจากงานสอนอีก เช่น งานธุรการ การเงิน พัสดุ สหกรณ์ ห้องสมุด และ แนะนำ ทำให้ครูมีเวลาในการวางแผนการสอนไม่เต็มที่ ส่วนผู้บริหารโรงเรียน ไม่ได้ทำหน้าที่ในการสอน แต่มีหน้าที่ที่จะต้องบริหารงานและสนับสนุนให้ครูวางแผนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการจัดประชุมชี้แจง ประชุมปฏิบัติการ ส่งครูเข้ารับการอบรม สนับสนุนงบประมาณ เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ เสนอแนะและให้กำลังใจแก่ครูในการวางแผนการสอน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิจิตรา บุษบา (2534) ที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนการวางแผนการสอนด้วยการจัดประชุมปฏิบัติการเพื่อการวางแผนการสอน และผลการวิจัยของ ศิริพร จุลบาท (2531) ที่พบว่า การจัดทำแผนการสอนนั้น ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ครู โรงเรียนมอบหมายให้ครูประจำวิชารับผิดชอบในการจัดทำแผนการสอน

เรื่อง การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ได้ดำเนินการเพื่อส่งเสริมครูภาษาไทยในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยเฉลี่ยในระดับมาก ส่วนหัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทยและครูภาษาไทย มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ได้ปฏิบัติในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทยในระดับปานกลาง และ เมื่อพิจารณาในรายละเอียดก็จะพบว่าทั้งหัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทย และ ครูภาษาไทย มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันในระดับน้อย เกี่ยวกับการเชิญวิทยากรในห้องเรียนหรือที่อื่นมาบรรยายหรือตอบคำถามที่นักเรียนสนใจ และการพานักเรียนไปศึกษาออกสถานที่ ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากปัญหาหลายประการ เช่น บุคลากรที่สอนวิชาภาษาไทยไม่เพียงพอ ทำให้มีชั่วโมงสอนมาก อีกทั้งยังอาจจะต้องรับผิดชอบในการสอนหลายวิชาในขณะเดียวกัน ทำให้ไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ครูไม่มีความกดดันในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ไม่ได้รับความร่วมมือจากฝ่ายต่าง ๆ และขาดงบประมาณในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จรรย์ เกษมสายชนม์ (2530) และ จิรพร รักษาผล (2530) ที่พบว่า ครูภาษาไทยมีการปฏิบัติกิจกรรมเสริมหลักสูตรในระดับน้อยเกี่ยวกับ การจัดนิทรรศการ การประกวดการเขียนเรียงความ การอภิปราย โต้วาที การเชิญวิทยากรมาบรรยาย การจัดทำหนังสือ เอกสารเผยแพร่ และ การศึกษาออกสถานที่

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น โดย ศึกษาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบ การใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระหว่างโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น และ สังกัดหน่วยงานอื่น ๆ